

Lausuntopyyntö yhteisen seurakuntatyön uudesta johtosäännöstä

Kannelmäen seurakunnan seurakuntaneuvosto
09.02.2026
464/00.01.00/2025

Esittelijä Vs. kirkkoherra, Kannelmäen seurakunta Petäjäniemi Lotta

Päätösehdotus Seurakuntaneuvosto hyväksyy liitteenä olevan lausunnon.

Käsittely

Päätös

Selostus

Helsingin seurakuntayhtymässä on viime vuosina toteutettu laaja Työnjako 2026 - projekti, jonka tavoitteena oli selkeyttää seurakuntien ja seurakuntayhtymän yhteisten palveluiden välistä vastuunjakoa.

Projektissa päätettiin mm.:

- mitä palveluita seurakunnat tekevät itse
- mitkä palvelut hoidetaan keskitetysti
- mitä ei enää tehdä tai mitä kehitetään uudella tavalla

Näiden linjausten seurauksena yhteisen seurakuntatyön johtosääntö (vuodelta 2008, pienillä päivityksillä 2024) ei enää kuvaa nykyistä toimintaa ja rakenteita. Siksi laadittiin uusi, rakenteeltaan ajantasainen johtosääntöluonnos, josta nyt pyydetään seurakunnalta lausuntoa.

Sääntötyöryhmä on tehnyt perusteellista työtä johtosääntöuudistuksen valmistelussa.

Yhteisen seurakuntatyön uusi johtosääntö tuo hyvin esille sen, että yhteisen seurakuntatyön tehtävänä on täydentää seurakuntien työtä tukemalla, kehittämällä ja järjestämällä seurakunnallista toimintaa.

Tärkeää on myös se, että yhteinen seurakuntatyö toimii yhteistyössä seurakuntien kanssa ja että toimintojen päällekkäisyyksistä pyritään pääsemään eroon. Tästä hyvänä esimerkkinä ovat kohdan 2.1 kirjaukset ”oppilaitostyö yhdessä seurakuntien kanssa” ja ”perheneuvonta ja seurakuntien perhetyön tukeminen”.

Kannelmäen seurakunnan näkökulmasta katsottuna kirjaus siitä, että yhteisen seurakuntatyön kirkon diakonia ja erityisdiakonia sijoitetaan erityisesti varustamotoiminnan alle mietityttää. Miten pidetään huolta siitä, että varustamot palvelevat kaikkia helsinkiläisiä avuntarvitsijoita, eikä vain heitä, jotka ovat alueellisesti lähellä varustamoita?

Taustaa

Esittelijä Vs. seurakuntayhtymän johtaja Forsén Stefan

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi.

2) pyytää Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnilta sekä yhteistyötoimikunnalta lausunnot laaditusta johtosääntöehdotuksesta. Lausunnot tulee antaa 13.3.2026 mennessä.

3) todeta, että yhteinen kirkkoneuvosto käy saamansa lausunnot sekä sääntötyöryhmän valmisteluryhmän niihin laatimat alustavat vastaukset läpi 9.4.2026 kokouksessaan, linjaten samalla mahdollisista lausuntojen perusteella johtosääntöehdotukseen tehtävistä muutoksista.

Käsittely

Hallintojohtaja Silander selosti asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin neljä puheenvuoroa.

Jäsen Voipio-Pulkki oli tehnyt muutosesityksen kokousjärjestelmään Raike-Ojasen, Lainelan ja usean muun kannattamana, joka kuului seuraavasti:

"Esitän, että yhteinen kirkkoneuvosto hyväksyy lausunnonle lähetettäväksi liitteenä olevan ehdotuksen (päiväty 14.1.2026) yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta on äänestettävä. Puheenjohtaja teki äänestysesityksen, jonka mukaan yhteisen kirkkoneuvoston pohjaesitystä kannattavat äänestävät Jaa, ja Voipio-Pulkin muutosesitystä kannattavat äänestävät Ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksen tuloksena puheenjohtaja totesi, että Voipio-Pulkin muutosesitys voitti yksimielisesti.

Voipio-Pulkin 14.1.2026 päiväty ehdotus yhteisen seurakuntatyön johtosäännöksi hyväksyttiin lausunnoille lähetettäväksi.

Päätös

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen (muokattu ehdotus, Voipio-Pulkki 14.1.2026) yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi.

2) pyytää Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnilta sekä yhteistyötoimikunnalta lausunnot laaditusta johtosääntöehdotuksesta. Lausunnot tulee antaa 13.3.2026 mennessä.

3) todeta, että yhteinen kirkkoneuvosto käy saamansa lausunnot sekä sääntötyöryhmän valmisteluryhmän niihin laatimat alustavat vastaukset läpi

9.4.2026 kokouksessaan, linjaten samalla mahdollisista lausuntojen perusteella johtosääntöehdotukseen tehtävistä muutoksista.

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 15.1.2026

Taustaa

Yhteinen kirkkoneuvosto käsitteli yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnosta kokouksessa 25.9.2025 § 250. Yhteinen kirkkoneuvosto palautti asian valmisteluun, toivoen johtosääntöluonnoksen perusteellisempaa tarkastelua työnjaon linjauksissa tehtyihin päätöksiin nähden sekä perustelut mahdollisille muutos- ja lisäysehdoituksille.

Jatkovalmistelussa yhteisen seurakuntatyön edustajat ja Työnjako 2026 -projektin projektipäällikkö ovat muotoilleet johtosääntöluonnoksen sanamuotoja, käytettyjä ilmaisuja sekä jaottelua uudelleen niin, että ne vastaisivat mahdollisimman tarkasti työnjaon linjauksia. Valmistelussa huomioitiin myös yhteisen kirkkoneuvoston 25.9.2025 keskustelussa esiin nostettuja toiveita ja näkökulmia. Tietyiltä osin johtosääntöluonnos päädyttiin kirjoittamaan kokonaan uudelleen. Liitetiedostossa *"Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnos"* on uusi ehdotus yhteisen seurakuntatyön johtosäännöksi.

Jatkovalmistelussa luotiin yhteisen kirkkoneuvoston työn avuksi myös dokumentti, jossa kunkin johtosääntökirjauksen yhteyteen merkittiin sitä vastaava työnjaon linjaus. Mikäli työnjaon päätöksissä ei oltu otettu kyseiseen kokonaisuuteen erikseen kantaa, kirjattiin ko. kohtaan erilliset kirjalliset perustelut sääntökirjauksen tarkoitukselle. Työnjaon kirjaukset ja kirjalliset perustelut ovat nähtävissä liitetiedostossa *"Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnos_työnjaon linjaukset ja perustelut merkittyinä"*.

Yhteiselle kirkkoneuvostolle on laadittu taustamateriaaliksi edellä mainitusta dokumentista myös versio, johon on merkitty värikoodein ne muutokset, jotka on tehty yhteisen kirkkoneuvoston 25.9.2025 käsittelemään versioon nähden (*"Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnos_linjaukset, perustelut ja muutokset merkittyinä"*). Tekstilisäykset on merkitty ko. versioon vihreällä värillä ja tekstien poistot punaisella värillä ja yliviivauksella. Kyseistä versiota ei kuitenkaan ole selvyiden vuoksi tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle seurakuntiin ja yhteistyötoimikunnalle muun lausuntomateriaalin mukana, se palvelee ainoastaan yhteistä kirkkoneuvostoa työssään, vertailtaessa 25.9.2025 ja 15.1.2026 versioita keskenään.

Taustamateriaalina on edelleen myös yhteisen kirkkoneuvoston pyynnöstä kesäkuussa 2025 yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymä yhtymän johtajan toimiston johtosääntö.

Valmistelu ja kuulemiset 25.9.2025 jälkeen

Yhteisen kirkkoneuvoston palautettua johtosääntöluonnoksen valmisteluun, käsitteli sääntötyöryhmän valmisteluryhmä uutta johtosääntöluonnosta ensimmäisen kerran kokouksessaan 5.11.2025, pohtien tuolloin eri kokonaisuuksien juridis-hallinnollista sanoittamista. Tämän jälkeen laaditusta luonnoksesta pyydettiin johtajiston ja kirkkoherrainkokouksen lausunnot. Johtajisto käsitteli sääntöluonnoksen 11.11.2025 kokouksessaan ja kirkkoherrainkokous 2.12.2025 kokouksessaan. Kirkkoherrainkokous päätyi ehdottamaan muutamaa tarkennusta johtosääntöön. Sääntötyöryhmän valmisteluryhmä käsitteli saamansa lausunnot 5.12.2025 kokouksessaan ja teki sääntöluonnokseen kirkkoherrainkokouksen ehdottamat tarkennukset.

Sääntötyöryhmä käsitteli uuden luonnoksen yhteisen seurakuntatyön johtosäännöksi kokouksessaan 18.12.2025, päätyen tuolloin esittämään sitä yhteiselle kirkkoneuvostolle lausuntokierrokselle lähetettäväksi.

Päätösehdotuksen perustelut

Alla esitetään muutokset 25.9.2025 käsittelyssä olleen johtosääntöluonnoksen ja laaditun uuden johtosääntöluonnoksen välillä. Kohtaan on kirjattu myös joitakin perusteluja ja työnjaon linjauksia eri johtosääntökirjauksiin liittyen, mutta tarkemmat perustelut ovat luettavissa edellä mainitusta liitteestä.

1. VASTUUALUE, TOIMINTA-AJATUS, ORGANISAATIO JA JOHTAMINEN

1.1 Vastuualue

Ei muutoksia

1.2.Toiminta-ajatus:

25.9.2025 toiminta-ajatus oli kirjattu näin:

Yhteinen seurakuntatyö on asiantuntijaorganisaatio, joka toimii seurakuntien kanssa tai kautta. Sen tavoitteena on osallistua seurakunnallisen toiminnan kehittämiseen, ennakoita ja sanoittaa ilmiöitä ja mahdollistaa kokeiluja tarjoamalla tukea, sekä ylläpitää ja kehittää laadukasta kirkollista toimintaa siten kuin seurakuntayhtymän perussäännössä, johtosäännössä tai (kirkollisessa) lainsäädännössä määrätään.

UUSI virke kuuluu näin:

Yhteinen seurakuntatyö on asiantuntijaorganisaatio, joka täydentää seurakuntien toimintaa tukemalla, kehittämällä ja järjestämällä laadukasta seurakunnallista toimintaa siten kuin seurakuntayhtymän perussäännössä, johtosäännössä tai (kirkollisessa) lainsäädännössä määrätään.

Yhteisen seurakuntatyön rooli on työnjaon kirjauksen mukaan seuraava ”Yhteinen seurakuntatyö täydentää yhdessä sovitulla tavalla seurakunnallista työtä”. Tämä tulee nyt ilmi päivitetystä yhteisen seurakuntatyön toiminta-ajatuksessa.

Syyskuussa 2025 esillä olleessa Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöluonnoksessa mainittiin myös ennakoita ja ilmiöiden sanoittaminen. Tämä poistettiin nyt käsittelyssä olevasta versiosta, sillä tehtäväalue kuuluu 22.5.2025 hyväksytyn ”Yhtymän johtajan toimiston johtosäännön” 2 § mukaan yhtymän johtajan toimiston tehtäväalueeseen, jossa se luontevasti linkittyy strategiaan ja palvelee siten kaikkia yhteisten palveluiden yksiköitä ja seurakuntia. Kyseinen tehtäväaluekirjaus kuuluu yhtymän johtajan toimiston johtosäännössä näin: ”Analysoidun tiedon tuottaminen toiminnan ja talouden suunnitteluun sekä kehittämistyön tueksi.”

1.3 Organisaatio ja johtaminen

Ei muutoksia

2. YHTEISEN SEURAKUNTATYÖN TOIMINTA JA TEHTÄVÄT

Uusi lause: *Yhteinen seurakuntatyö tuottaa yhteistyössä seurakuntien kanssa toimintamalleja ja konsepteja seurakunnille, joilla ne voivat toteuttaa palveluja ja tehtäviä laadukkaammin ja yhdenmukaisemmin. Yhteisen seurakuntatyön kaikkeen toimintaan kuuluu oman seurakunnallisen työn kehittäminen yhteistyössä seurakuntien ja rovastikuntien kanssa.*

Samalla poistettiin kohdista 2.1, 2.2, 2.3 lause: - *Seurakuntatyön kehittäminen yhteistyössä seurakuntien ja rovastikuntien kanssa*

Yhteisen seurakuntatyön tehtäviin nostettiin selkeämmin esille sen rooli toimintamallien ja konseptien tuottamisessa seurakunnille. Lause on linjassa työnjaon vision kirjauksen "*Mahdollistamme seurakuntien työn ja resurssien keskittämisen seurakuntalaisten ja alueen asukkaiden palvelemiseen käytettävyydeltään selkeillä palveluilla ja järjestelmillä.*" kanssa. Toimintamallien ja konseptien tuottaminen koskee yhteisesti kaikkia alakohtia. Toimintamallien ja konseptien kehittäminen liittyy myös keskeisesti sekä asiakkuuden hallinnan järjestelmien kehittämiseen että kirkkoherraomisteisten ydin- ja lisäpalveluiden ja niihin liittyvien prosessien kehittämisen tukeen. Yhdessä seurakuntien kanssa kehitetyt ja sovitut asiakaslähtöiset toimintamallit ja konseptit luovat pohjaa viestinnälle ja yhteisten tietojärjestelmien kehittämiselle sekä prosessien automatisoinnille. Samalla on syytä huomata, että vastuu varsinaisen seurakuntatyön kehittämisestä kuuluu seurakunnille.

2.1 Asiantuntijatoiminta

Tämä kohta oli syyskuun versiossa kohta numero 2.3. Asiantuntijatoiminta on yhteisen seurakuntatyön keskeisin palvelu, joten on luontevaa, että tehtävien luottelointi alkaa siitä.

- *Kansainvälinen ja monikielinen työ*

Ei muutosta syyskuun kirjaukseen. Työnjaon linjauksissa todettiin, että yhteiset palvelut jatkavat toistaiseksi englannin-, viron-, kiinan-, arabian-, ja venäjänkielisen toiminnan rahoittamista.

- *UUSI KOHTA: Kirkon diakonia ja erityisdiakonia, pääasiallisesti sijoitettuna varustamotoiminnan alle*

Syyskuun versiossa kyseistä kohtaa ei ollut, vaan diakonia oli kuvattu kokonaan silloisen kohdan 2.1 Varustamot alle.

Työnjaon kirjauksissa todetaan että "diakonia kuuluu seurakuntien vastuulle ja yhteisesti toteutetaan erityisdiakonia (asunnottomat, kriminaalisyty, paperittomat, vammaistyo) 1-2 yhteisessä Varustamossa / diakoniakeskuksessa" ja edelleen "Yhteisesti hoidetaan diakonian tukipalvelut seurakunnille (Stadin safka, tietojärjestelmät, tukityöllistämisen prosessit, rahankeräyslupa, sopimukset jne.)"

Kirkon diakonialla viitattaneen tässä diakonian kokonaisuuteen mukaan lukien tukipalvelut ja diakoniapäällikön tehtävä, jotka eivät kuulu varustamotoiminnan alle.

- *MUUTETTU: Kirkon kasvatust*

Syyskuussa tässä kohdassa luki "Kasvatustyon kehittäminen yhteistyössä seurakuntien kanssa"

Työnjaon visiossa yhteiset palvelut tuottavat seurakuntien kasvatustyölle

yhdessä sovittuja asiantuntijapalveluita ja edelleen on linjattu, että yhteisen seurakuntatyön kasvatuksen tulee tukea seurakunnissa tapahtuvaa kasvatustyötä.

- *MUUTETTU: Valtakunnallinen kirkon keskusteluapu*

Lisätty sana "Valtakunnallinen". Muutetulla termillä halutaan viitata tiettyyn valtakunnalliseen konseptiin nimeltä "Kirkon keskusteluapu" erotuksena kaikesta mahdollisesta keskusteluavusta. Helsingissä toimii kirkon keskusteluavun vapaaehtoisia. Heidän koulutuksensa ja toimintansa organisointi on ulkoistettu Kirkkohallitukselle ja Järvenpään seurakunnalle.

- *UUSI KOHTA: Musiikkitoiminnan tuki*

Työnjaon linjauksissa ei sovittu mitään musiikkitoiminnan tuesta. Tällä hetkellä yhteisessä seurakuntatyössä on musiikkityön erityisasiantuntijan tehtävä ja lisäksi musiikkitoimintaa (mm. Cantores Minores) tuetaan taloudellisesti.

- *MUUTETTU: Oppilaitostyö yhdessä seurakuntien kanssa*

Syyskuuhun versioon nähden on korvattu termi "seurakuntien oppilaitostyöntekijöiden" termillä "seurakuntien". Seurakunnilla ei välttämättä ole erillisiä oppilaitostyöntekijöitä
Työnjaon linjausten mukaan oppilaitostyötä toteutetaan edelleen yhteisessä seurakuntatyössä vaikkakin uudelleen muotoiltuna ja kevennetyin resurssein.

MUUTETTU: Perheneuvonta ja seurakuntien perhetyön tukeminen

Korvattu termi "seurakuntien tukeminen perheiden auttamisessa" sujuvammalla kirjauksella "seurakuntien perhetyön tukeminen"
Työnjaon linjausten mukaan perheneuvontaa toteutetaan edelleen yhteisessä seurakuntatyössä vaikkakin uudelleen muotoiltuna ja kevennetyin resurssein.

- *UUSI KOHTA: Poliisipappitoiminta*

Kohta erotettiin omaksi tehtäväkseen sairaalasielunhoidosta.
Poliisipappitoiminnasta ei linjattu työnjakokeskusteluiden yhteydessä. Tällä hetkellä yhteisessä seurakuntatyössä toimii yksi poliisipappi.

- *MUUTETTU: Sairaalasielunhoito*

Poistettu tarkentava kirjaus "seurakuntien tukeminen vakavasti sairaiden auttamisessa" sekä irrotettu tehtävä poliisipappitoiminta omaksi kohdakseen.
Työnjaon linjausten mukaan sairaalasielunhoitoa toteutetaan edelleen yhteisessä seurakuntatyössä

- *Vapaaehtoistoiminta*

Ei muutosta syyskuuhun nähden. Yhteisessä seurakuntatyössä on vapaaehtoisia muun muassa sairaalasielunhoidossa, varustamoissa ja kirkon keskusteluavussa.
Työnjaon linjauksissa vapaaehtoistoiminta katsotaan lisäpalveluksi, jota yhteinen seurakuntatyö tukee ja kehittää. Tällä tarkoitetaan lähinnä toimintamalleja ja järjestelmiä.

- *UUSI KOHTA: Muu erikseen sovittava yhteistyö seurakuntien ja yhteistyökumppanien kanssa*

2.2 Tuki- ja kehittämistoiminta

- *Ydin- ja lisäpalvelutoiminnan tukeminen ja kehittäminen*

Ei muutosta. Tehtävä on työnjaon linjausten mukainen.

- *MUUTETTU: Asiakkuuden hallinta ja asiakkuuden hallinnan järjestelmät ja niiden omistajuus*

Lisätty ”ja niiden omistajuus” ja samalla poistettu syyskuun versiosta tehtävä ”Toimiminen diakonian tietojärjestelmän omistajana”. Diakonian tietojärjestelmän ajatellaan olevan osa asiakkuuden hallinnan järjestelmäkokonaisuutta. Tehtävä on työnjaon linjausten mukainen.

- *Ulkopuolisen rahoituksen hakeminen ja toimintamallit*

Ei muutosta syyskuun versioon nähden. Työnjaon linjauksissa tehtävään liitettiin tarkenne ”erillisenä, määräaikaisena projektina”. Ulkopuolisen rahoituksen hakemisen kannattavuutta ja tarkoituksenmukaisuutta tulee arvioida projektin päättyttyä.

- *UUSI KOHTA: Kirkon keskitetyn verkostotoiminnan ylläpito ja kehittäminen*

Ei erillistä työnjaon kirjausta. Yhtymän johtajan toimiston tehtäviin kuuluu Seurakuntayhtymän edunvalvonta ja yhteiskuntasuhteet, joka on samansuuntainen tämän kohdan kanssa. Huomioitava, että yhteydenpito yhteistyökumppaneiden ja verkostojen kanssa kuuluu oman vastuualueen osalta kaikille osastoille ja seurakunnille. Yhteinen kumppanuusstrategia on vielä valmisteilla, mutta valmistuttuaan tarkentaa tehtäväaluetta.

- *Muu erikseen sovittava yhteistyö seurakuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa*

Ei muutosta

- *POISTETTU: Ajankohtaisten ilmiöiden tunnistaminen ja käsittely. Katso kohta 1.2 toiminta-ajatus*

2.3 Varustamotoiminta

Tämä kohta oli syyskuun versiossa kohta numero 2.1.

- *Asunnottomat*

Ei muutosta. Tehtävä on työnjaon linjausten mukainen.

- *Diakoninen rikosseuraamustyö*

Ei muutosta. Tehtävä on työnjaon linjausten mukainen.

- *MUUTETTU: Vammaistyö ja saavutettavuus*

Lisätty termi saavutettavuus. Tehtävä on työnjaon linjausten mukainen.

- *UUSI KOHTA: Tukityöllistäminen*

Yhteisen seurakuntatyön varustamoissa on töissä useita tukityöllistettyjä ja kyseessä onkin yksi toimintaote, jolla erikoisdiakoniaa toteutetaan käytännössä. Työnjaon linjauksissa tukityöllistämällä tarkoitettiin tukityöllistämisen prosesseja. Siinä ajatuksena oli, että tukityöllistämistä voisi tapahtua myös muualla kuin varustamoissa.

- *MUUTETTU: Diakoninen, käyttäjälähtöinen kehittäminen ajankohtaiset ilmiöt huomioiden*

Syyskuussa tässä kohdin luki: *"Seurakuntalaisten osallisuuden kehittäminen yhteistyössä seurakuntien ja rovastikuntien kanssa"*

Varustamoiden ajatellaan olevan myös diakonian kehittämis- ja kokeilualustoja, joissa kehitettyjä parhaita käytäntöjä tulisi mahdollisuuksien mukaan hyödyntää myös seurakuntien toteuttamassa diakoniassa.

- *MUUTETTU: Muu erikseen sovittava yhteistyö seurakuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa*

Syyskuussa tässä kohdin luki: *"Muu yhteinen diakonia"*

2.4 Toimintakeskukset

Seuraavat lisäykset syyskuun versioon nähden

- *UUSI KOHTA: Muut erikseen sovittavat toimitilat*

Toimintakeskuksista ei sovittu Työnjaon linjausten yhteydessä. Tehdyt lisäykset johtosääntöön ennakoivat mahdollisia yhteiselle seurakuntatyölle siirtyviä Agricolan kirkon ja Suomenlinnan kirkon ylläpito- ja toiminnan organisointivastuita.

- *UUSI KOHTA: Muu erikseen sovittava yhteistyö seurakuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa*

Toimintakeskuksista ei sovittu Työnjaon linjausten yhteydessä. Tehdyt lisäykset johtosääntöön ennakoivat mahdollisia yhteiselle seurakuntatyölle siirtyviä Agricolan kirkon ja Suomenlinnan kirkon ylläpito- ja toiminnan organisointivastuita.

3. HENKILÖSTÖ

Ei muutoksia

4. MUUT MÄÄRÄYKSET

Ei muutoksia

Aikataulu

Seurakuntaneuvostoilta ja yhteistyötoimikunnalta pyydetään lausuntoja 13.3.2026 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston on määrä käsitellä saapuneet lausunnot sekä sääntötyöryhmän valmisteluryhmän niihin laatimat alustavat vastaukset kokouksessaan 9.4.2026. Samassa yhteydessä yhteisellä kirkkoneuvostolla on mahdollisuus linjata mahdollisista lausuntojen perusteella johtosääntöehdotukseen tehtävistä muutoksista.

Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto niin päättää, etenee johtosääntöluonnos yhteisen kirkkoneuvoston 9.4.2026 käsittelyn jälkeen takaisin sääntötyöryhmän valmisteluryhmään ja sääntötyöryhmään. Sääntötyöryhmän on määrä laatia ehdotus lopullisesta yhteisen seurakuntatyön johtosäännöstä 16.4.2026 kokouksessaan niin, että yhteinen kirkkoneuvosto voi käsitellä päivitettyä sääntöluonnosta 7.5.2026 kokouksessaan. Mikäli yhteinen kirkkoneuvosto niin päättää, viedään yhteisen seurakuntatyön johtosäännön muuttaminen yhteisen kirkkovaltuuston käsittelyyn sen 11.6.2026 kokoukseen.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutusten arviointi laaditaan yhteisen seurakuntatyön toimesta kevään 2026 aikana niin, että se tuodaan yhteiselle kirkkoneuvostolle tiedoksi 9.4.2026, samanaikaisesti seurakuntien ja yhteistyötoimikunnan lausuntojen kanssa.

Toimivallan peruste

Kirkkolain 3. luvun 7.1 §
Kirkkojärjestyksen 3. luvun 35 §

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.9.2025 § 250 § 10

Esittelijä Seurakuntayhtymän johtaja Rintamäki Juha

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää

1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen yhteisen seurakuntatyön uudeksi johtosäännöksi.

2) pyytää Helsingin seurakuntayhtymän seurakunnilta sekä yhteistyötoimikunnalta lausunnot laaditusta johtosääntöehdotuksesta. Lausunnot tulee antaa 14.11.2025 mennessä.

3) todeta, että yhteinen kirkkoneuvosto käy lausunnot ja sääntötyöryhmän valmisteluryhmän niihin antamat vastaukset läpi 15.1.2026 kokouksessaan, linjaten samalla mahdollisista lausuntojen perusteella johtosääntöehdotukseen tehtävistä muutoksista.

Käsittely

Käsittelyn aikana käytettiin yhdeksän puheenvuoroa.

Keskustelun jälkeen asia päätettiin yksimielisesti palauttaa valmisteluun saatteella: "Jatkovalmistelussa on syytä tarkastella Työnjaon linjauksissa tehdyt päätökset sekä tehdä perustelut mahdollisille muutos- ja lisäysehdoituksille."

Selostus, yhteinen kirkkoneuvosto 25.9.2025

Taustaa

Helsingin seurakuntayhtymän aiempi perussääntö on hyväksytty 14.12.2023 ja yhteisen seurakuntatyön johtosääntö 9.10.2008. Yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä on muokattu yhteisen kirkkovaltuuston päätöksellä 13.6.2024 § 55. Tuolloin muutos koski kuitenkin ainoastaan seurakuntapalveluiden johtajan viran kelpoisuusehtoa.

Yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyi kokouksessaan 12.6.2025 muiden yhteisten palveluiden osastojen ja yksiköiden uudet johtosäännöt, mutta yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä ei vielä tuossa yhteydessä päivitetty, koska työnjaon projekti oli saatu valmiiksi vasta huhtikuussa ja siitä aiheutui merkittäviä muutostarpeita yhteisen seurakuntatyön johtosääntöön.

Nyt toteutettavassa perussäännön ja yhteisen seurakuntatyön johtosäännön uudistamisessa on huomioitu ne muutostarpeet, jotka ovat nousseet esiin seurakunnallisen työn työnjaon kehittämisen yhteydessä.

Päätösehdotuksen perustelut

Työnjaon projektissa on vuosien aikana toteutettujen työpajojen ja käytyjen keskusteluiden yhteydessä muodostunut muun muassa seuraavia yhteisiä linjauksia:

- Perusajatus siitä, että yhteiset palvelut tuottavat nimenomaan palveluita seurakunnille ja muille yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille sekä helsinkiläisille. Palvelut muotoillaan niin, että niiden tehokkuutta ja laatua voidaan suurimmalta osin arvioida ja niitä voidaan kehittää myös tulevien vuosien aikana, tarpeiden muuttuessa.
- Selkeä erottelu seurakunnille ja yhteisten palveluiden osastoille ja yksiköille tuotettaviin tukipalveluihin ja helsinkiläisille ja muille palvelun tarvisijoille suunnattuihin yhteisiin palveluihin.
- Yhteisten palveluiden seurakunnallisen työn selkeyttäminen niin, ettei tehdä päällekkäistä työtä seurakuntien kanssa. Seurakuntien vastuulla on alueensa kirkolliset toimitukset, jumalanpalveluselämä, kasvatus ja diakonia sekä yhteisöllisyys ja ihmisten kristillisen elämän tukeminen
- Yhteisten palveluiden seurakunnallisen työn rajaaminen neljään kokonaisuuteen: seurakuntien diakoniaa täydentävään diakoniaan, yhteiseen oppilaitostyöhön, perheneuvontaan ja sairaalasielunhoitoon
- Reagointi yhteisten ydin- ja tukipalveluiden kehittämisen ja CRM/XRM-valmistelun yhteydessä nousseeseen tarpeeseen tehdä yhteistä asiakkuuden hallintaa, yhteisin tietojärjestelmin ja käytännöin.
- Reagointi havaintoon, ettei yhteinen viestintä ja seurakuntien viestinnän tukeminen pidä sisällään markkinointia, jota tarvittaisiin uusien jäsenten ja lahjoittajien hankkimiseksi sekä olemassa olevien jäsenten myönteisen kirkkomielikuvan rakentamiseen ja ylläpitoon.

Työnjako 2026 projektin projektikuvaus ja ohjausryhmän nimeäminen käsiteltiin

yhteisen kirkkoneuvoston kokouksessa 16.3.2023. Projektipäällikkönä toimi Katja Lehtola ja projektin omistajana yhtymän johtaja Juha Rintamäki.

Reilun puolentoista vuoden valmistelutyön jälkeen työnjaon linjausten ja muutostoimenpiteiden käsittely aloitettiin virallisesti YKN:n päätöksellä 10.10.2024 § 290. Tämän projektin vuoksi päädyttiin vielä siirtämään sekä perussäännön että yhteisen seurakuntatyön johtosäännön uudistamista.

Työnjako 2026 -projektin tehtävänä oli työnjaon osalta varmistaa kirkon elinvoimaisuus ja toimintaedellytykset Helsingissä vuonna 2026-2030. Käytännössä projektissa pyrittiin varmistamaan, että kirkko ja sen palvelut ovat helposti saavutettavissa ja resurssit käytetään mahdollisimman viisaasti ja vaikuttavasti niin, että ihmiset kokevat kirkon läheiseksi ja merkitykselliseksi ja haluavat kuulua kirkkoon.

Työnjako 2026 -projektissa sovittiin:

1. mitä tehdään: eli mitä palveluita kirkko jatkossa tarjoaa helsinkiläisille ja mitä tukipalveluja yhtymä tarjoaa seurakunnille
2. missä tehdään: eli mitkä palvelut ovat seurakuntien vastuulla ja mitä hoidetaan keskitetysti seurakuntayhtymässä
3. mitä ei enää tehdä, jolloin saadaan aikaan tarvittavaa kustannussäästöä tai tilaa uusien, kasvua tukevien toimintojen käynnistämiseen.

Työnjako 2026 -projekti saatiin päätökseen keväällä 2025. Yhteisen kirkkoneuvoston päätös 03.04.2025 § 113 pitää sisällään työnjaon keskeiset linjaukset ja yhteisten palveluiden muutossuunnitelman. Sekä perussääntö että yhteisen seurakuntatyön johtosääntö uudistetaan nyt vastaamaan nykytilannetta ja tehtyjä uusia linjauksia.

Valmistelu

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmä ja sääntötyöryhmä ovat käsitelleet yhteisen seurakuntatyön johtosääntöä koskevaa asiaa mm. 13.6.2025, 21.8.2025 sekä 10.9.2025. Lausumat lopullisesta johtosääntöehdotuksesta on pyydetty seurakuntayhtymän johtoryhmältä sekä kirkkoherrainkokoukselta. Kirkkoherrainkokouksessa asiaa on käsitelty 2.9.2025 § 91 ja johtoryhmässä 28.8.2025.

Johtoryhmä on antanut kokouksessaan 28.8.2025 kaksi teknistä muutosehdotusta yhteisen seurakuntatyön johtosääntöön. Muutokset on kirjattu nyt ehdotettavaan johtosääntöön. Sana "pappisvirka" kohdassa 1.3. viiden kappale on muutettu ilmaisuksi "papin virka". Lisäksi kohtaan 2.2. on lisätty diakonian tietojärjestelmiä koskeva omistajuus.

Kirkkojärjestyksen 3.luvun 50§:n mukaan seurakuntaneuvostolle on varattava mahdollisuus antaa lausuntonsa yhteisten työmuotojen järjestämistä koskevassa asiassa.

Johtosääntöehdotusta valmistelevien työryhmien jäsenet

Sääntötyöryhmän valmisteluryhmän jäseninä toimivat: Lauri Kopponen (pj), Ritva Saario, Wiking Vuori, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, ja Juha Silander.

Sääntötyöryhmän jäseninä toimivat: Lauri Kopponen (pj), Riitta Asikanius, Juha Raitio, Ritva Saario, Kalle Sällström, Wiking Vuori, Tuulikki Vuorinen, Stefan Forsén, Saara Haukipuro, Hilikka Niemistö, Riikka Reina, Juha Rintamäki, Juha Silander ja Maika Vuori.

Muutosehdotukset

Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö on kirjattu kokonaan uudelleen, ottaen huomioon Työnjako 2026 -projektin tulokset.

Yhteisen seurakuntatyön johtosääntö on laadittu noudattaen vastaavaa rakennetta yhteisen kirkkovaltuuston 12.6.2025 hyväksymien muiden osastojen ja yksiköiden uusien johtosääntöjen kanssa. Uusi yhteisen seurakuntatyön johtosääntö vastaa myös yhdenmukaistettua sääntörakennetta muiden osastojen ja yksiköiden kanssa.

Aikataulu

Seurakuntaneuvostoilta pyydetään lausuntoja 14.11.2025 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston on määrä käsitellä saapuneet lausunnot tammikuun 2026 kokouksessaan, minkä jälkeen asia etenee yhteisen kirkkovaltuuston päätöksentekoon kevään 2026 aikana.

Vaikutusten ja riskien arviointi

Lapsivaikutusten arviointi laaditaan ennen lopullista päätösehdotusta.

Lisätiedot

vs. seurakuntayhtymän johtaja Stefan Forsén, puh. 050 380 3945, stefan.forsen@evl.fi
Hallintojohtaja Juha Silander, puh. 040 563 9709, juha.silander@evl.fi

Jakelu

Helsingin seurakunnat
Yhteistyötoimikunta

Vaikutusten ja riskien arviointi

Asiassa ei ole tarpeen tehdä lapsivaikutusten arviointia.

Lisätiedot

Vs. kirkkoherra Lotta Petäjaniemi, p. 90 2340 3844, lotta.petajaniemi@evl.fi

Jakelu

Kirjaamo